

стежених із соматичною патологією підвищується рівень активності уреаз в 3,2 раза – цей показник підтверджує надмірну засіяність мікроорганізмами порожнини рота, а отже, високу карієсогенну ситуацію. Ці характеристики дають можливість визначити високий ступінь дисбіозу порожнини рота в дітей із гіпертрофією порожнини рота.

Висновки. Проведені дослідження виявили зростання показника МДА, зниження активності лізоциму, підвищення концентрації уреаз, високий ступінь дисбіозу в дітей 3-5 років із гіпертрофією аденоїдів. Отримані результати свідчать про значне порушення гомеостазу порожнини рота і як наслідок – високу карієсогенну ситуацію в цієї групи обстежених, а також про необхідність розробки й упровадження лікувально-профілактичних комплексів, спрямованих не тільки на стоматологічну патологію, а й на супутню хворобу.

Фурман Р.Л., Барило О.С.

ВИКОРИСТАННЯ МАГНІТОЛАЗЕРНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ УШКОДЖЕННЯХ ІНФРАОРБІТАЛЬНОГО НЕРВА

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова, Вінниця, Україна

Мета дослідження. Комплексна оцінка основних показників больового синдрому в пацієнтів із переломами виличної кістки, що супроводжується ушкодженням інфраорбітального нерва, із використанням загальноприйнятої схеми лікування, доповненої застосуванням магнітолазерної терапії.

Матеріали й методи. Проведено оперативне втручання й подальше післяопераційне лікування 30 хворих із переломами виличної кістки, що супроводжувались клінікою ушкодження інфраорбітального нерва. Пацієнти були поділені на 2 клінічні групи: основна група й група порівняння.

В основну групу ввійшли 15 пацієнтів, яким проводили комплекс лікувальних заходів: операцію репозиції уламків, використання антибіотика широкого спектра дії протягом 10 днів, нестероїдного протизапального препарату, а в післяопераційний період було застосовано фізіотерапевтичне лікування з використанням апарата магнітолазерної терапії. У групу порівняння ввійшли 15 пацієнтів, яким проводили загальноприйнятій комплекс лікувальних заходів: репозицію уламків, використання антибіотика широкого спектра дії терміном 10 діб, нестероїдного протизапального препарату. Больовий синдром і симптоми невротатії оцінювали з використанням больової шкали LANSS, опитувальника DN4, візуально-аналогової шкали (ВАШ) (оцінювали суб'єктивні відчуття, інтенсивність болю) і шкали загальної оцінки симптомів невротатії (NTSS - 9).

Результати дослідження. Із результатів дослідження больової шкали LANSS видно, що показники значно кращі в основній групі. Виявлено, що різке падіння відбувається за рахунок параметрів, що показують ноцицептивні больові відчуття. Надалі показники майже не змінюються і зберігаються за рахунок ознак дизестезивних проявів.

На початку дослідження опитувальника DN4 різниці між показниками майже не було, більше того, в основній групі вони були дещо вищі. На 7 добу різниця між величинами була несуттєва (в основній групі показники нижчі в 1,09 раза) і майже такою ж (в 1,25 раза) залишилася до кінця спостереження (14 доба). Оскільки цей опитувальник в основному відображає ознаки дизестезивних проявів, можна припустити, що магнітолазерна терапія незначно впливає на регресію цих проявів при переломах.

При дослідженні за допомогою шкали ВАШ ми спостерігали за значним послабленням болю в основній групі. У цій групі до початку лікування показники майже не відрізнялись від таких у групі порівняння, на 7 добу вони були нижчими в 3,05 раза, а на момент виписки (14 доба) показники ВАШ були у 12,5 раза нижчі від таких у групі порівняння. Звідси видно, що больовий синдром (в основному – спонтанний біль і біль при навантаженні) в основній групі на момент виписки зі стаціонару був майже відсутнім і хворі не потребували будь-яких знеболювальних. Натомість у групі порівняння хворі відчували біль середньої тяжкості, що потребував застосування знеболювальних препаратів.

За показниками шкали загальної оцінки симптомів невротатії (NTSS - 9) видно чітку різницю в динаміці покращення стану пацієнтів. На першу добу показники не відрізнялись, а навіть були дещо вищими в основній групі. На 7 добу різниця становила 1,32 раза в бік покращення показників у основній групі відносно групи порівняння. На 14 добу така різниця становила 4,12 раза.

Висновок. Отже, проаналізувавши динаміку скарг і об'єктивних даних при переломах виличної кістки, що супроводжуються ушкодженням інфраорбітального нерва, ми виявили, що використання магнітолазерної терапії червоним лазером і постійним магнітним полем прискорює регрес больового синдрому в період лікування.